

MARQ WIJNGAARDEN
FLIP SCHÜLLER
PROF. LIESBETH ZEGVELD
MARIEKE VAN EIK
WIL EIKELBOOM
DR. CHANNA SAMKALDEN
TAMARA BURUMA
BONDINE KLOOSTRA
MICHIEL PESTMAN
PROF. GÖRAN SLUITER
BRECHTJE VOSSENBERG
DR. HANA VAN OOIJEN
JO-ANNE NIJLAND
LISA-MARIE KOMP
BARBARA VAN STRAATEN
TOM DE BOER
FREDERIEKE DÖLLE
ELLES TEN VERGERT

Gedeputeerde staten van de
provincie Noord-Holland
t.a.v. gedeputeerde A. Tekin
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

ook per fax: 023 - 514 30 30
en per e-mail: rooijent@noord-holland.nl

Amsterdam, 17 mei 2019
Onze ref. D20190278/BK/bk

Direct tel.nr.: +31(0)20-3446200
Direct faxnr.: +31(0)20-3446201

ADVISEURS

PROF. HANS ULRICH JESSURUN D'OLIVEIRA
PROF. TIES PRAKKEN
PROF. BRITTA BÖHLER

**VERZOEK OM HANDHAVING
INZAKE HARSCO METALS EN TATA STEEL**

Betreft: **Stichting IJmondig / GS (handhaving Tata en Harsco)**

Geacht college,

Namens Stichting IJmondig (hierna: IJmondig), gevestigd te Wijk aan Zee, wordt hierbij een verzoek om handhaving ingediend inzake **Tata Steel** met betrekking tot de inrichting die wordt geëxploiteerd aan de Wenckebachstraat 1 te Velsen-Noord.

Namens IJmondig wordt hierbij tevens een verzoek om handhaving ingediend inzake **Harsco Metals Holland** (hierna: Harsco) ingediend met betrekking tot de inrichting die zij exploiteert aan de Breedbandweg 1 te Velsen-Noord.

Het verzoek wordt ondersteund door meer dan honderd omwonenden, uit Velsen Noord en Zuid, Wijk aan Zee, IJmuiden en Beverwijk, zoals uit bijgaande handtekeningenlijsten blijkt (**bijlage 1**).

Aanleiding en achtergrond

1. Tata en Harsco houden zich niet aan hun vergunningen. Er is sprake van aanhoudende overlast voor omwonenden en blootstelling aan niet-vergunde emissies, grijze en oranje stofwolken, grafietregens en depositie van andere stoffen in de directe leefomgeving en zelfs in huis. Ondanks duizenden klachten van omwonenden in de afgelopen jaren hebben gedeputeerde staten niet gedaan wat nodig is om de overtredingen te beëindigen. Vanwege de aanhoudende klachten verzocht Stichting IJmondig de provincie bij brief van 16 april 2019 om een breed plan van aanpak op te stellen om de overlast en milieuhinder veroorzakende situatie rond Tata en Harsco te beëindigen. Het verzoek van Stichting IJmondig werd gesteund door tientallen omwonenden.

2. Omwonenden hebben ademhalingsproblemen en klagen over hoofdpijn, duizeligheid, misselijkheid en concentratieproblemen. De vergunningvoorschriften die Tata Steel en Harsco niet naleven, zijn ter bescherming van mens en milieu opgelegd. Daaraan dient men zich te houden.
3. Bij brief van 10 mei 2019 hebben gedeputeerde staten in algemeenheden op het verzoek om aanpak van Tata en Harsco gereageerd. Een plan van aanpak om de overtredingen te beëindigen is niet opgesteld en concrete maatregelen worden in de brief niet aangekondigd. Verdere stappen, onder andere in de vorm van de onderhavige verzoeken om handhaving ten aanzien van Tata en Harsco zijn daardoor onvermijdelijk geworden.
4. Harsco en Tata Steel hebben een lange historie van overtredingen en het veroorzaken van overlast voor omwonenden. Tata Steel produceert staal. Bij Harsco wordt de slak van Tata Steel verwerkt. Daaruit worden staalresten gewonnen voor Tata Steel.
5. Tata Steel heeft een revisievergunning die bij besluit van 16 januari 2007 op grond van de Wet milieubeheer voor de hele inrichting werd verleend. Sindsdien zijn op onderdelen wijzigingen vergund. De inrichting van Harsco wordt gedreven op basis van een revisievergunning van 13 februari 2009, verleend op grond van de Wet milieubeheer. In 2014 heeft Harsco de werkwijze inzake de verwerking van slak veranderd; op 15 februari 2016 is voor deze nieuwe werkwijze een omgevingsvergunning verleend op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Recent opgelegde dwangsommen

6. Gedeputeerde staten legden in oktober 2018 aan Harsco een last onder dwangsom op, wegens het aanhoudend overtreeden van vergunningvoorschrift 4.2.4 inzake diffuse stofemissies die op grond van dit voorschrift niet visueel waarneembaar mogen zijn vanaf 2 meter van de opslag. De last onder dwangsom lijkt vooral te zijn ingegeven door klachten over grafiet, maar de overtreding van voorschrift 4.2.4 leidt vooral ook tot heel veel stofemissies. Na het 'vollopen' van de dwangsombeschikking – dertig geconstateerde overtredingen bij teruglopende frequentie van de controles - werd in januari 2019 een tweede besluit tot het opleggen van een last onder dwangsom genomen. De opgelegde last is – bij nog minder frequent wordende controles – inmiddels al weer voor meer dan de helft 'volgelopen'. Een dwangsom van € 5000,- per geconstateerde overtreding (last onder dwangsom 1) en van € 25.000,- per geconstateerde overtreding (last onder dwangsom 2) hebben geen enkel effect gehad. Er is, zo blijkt uit een recent controleverslag van de omgevingsdienst sinds het opleggen van de tweede last onder dwangsom geen verbetering bij Harsco (**bijlage 2**). Ook zeer recente foto's, op 15 mei 2019 bij Harsco genomen, laten weer overtredingen van voorschrift 4.2.4 van de vergunning van Harsco zien (**bijlage 3**).

Niet alleen grafiet: zeer frequente andere overtredingen bij Tata en Harsco

7. Van de kant van gedeputeerde staten is, onder andere naar aanleiding van vragen van provinciale staten over de situatie rond Tata en Harsco, gesteld dat de provincie er voor wat betreft de oorzaak van grafietregens bovenop zat door de opgelegde lasten onder dwangsom. De oorzaak van de grafietregens ligt echter niet, en zeker niet alleen, aan overtredingen door Harsco van voorschriften 4.2.4 van de vergunning. En, anders dan de provincie lijkt te stellen, ondervinden omwonenden niet alleen van grafietregens hinder en gezondheidsklachten, maar van alle illegale, niet-vergunde emissies bij Tata en Harsco. Vanwege het ontbreken van een

adequaat plan van aanpak, zoals verzocht, maar ook vanwege deze houding van de provincie, werd het indienen van het onderhavige handhavingsverzoek noodzakelijk en onvermijdelijk.

Overtredingen Tata

8. Er is bij Tata sprake van vele en aanhoudende overtredingen van de vergunningvoorschriften. Het gaat onder andere om de hierna omschreven overtredingen. Stichting IJmondig verzoekt onmiddellijk op te treden tegen deze overtredingen.
9. Er is bij Tata sprake van frequente, niet-vergunde, dakemissies bij **oxystaalafabriek 2**. De grenswaarden van **voorschrift 1.5.4** van de vergunning worden overtreden, gelet op de visueel waarneembare grote stofwolken. Over deze emissies zijn vele klachten en meldingen ingediend. De emissies zijn in strijd met dat voorschrift van de vergunning en dienen op de kortst mogelijke termijn te stoppen (**bijlage 4**).
10. **Oxystaalafabriek 2** en de **berenkiephal** van Tata hebben onvoldoende c.q. gebrekkige afzuiginstallaties (**bijlage 5**). Uit de visueel waarnemen stofwolken is af te leiden dat de emissiegrenswaarden uit **voorschrift 1.5.2** van de vergunning (oxystaalafabriek) niet in acht genomen worden. Verder is sprake van aanhoudende ernstige stofemissies uit de laadhal. Deze emissies zijn in strijd met **voorschrift 1.5.5** van de vergunning. Tegen beide overtredingen dient, gelet op de effecten voor omwonenden, onmiddellijk te worden opgetreden.
11. Defecte wanden bij **kooksfabrieken 1 en 2** hebben op 20 maart 2019 tot een explosie geleid, waardoor vier werknemers bij Tata verbrandingen opliepen. Er dient naar aanleiding van een inspectie te worden bepaald welk onderhoud nodig is om dergelijke explosies te voorkomen dan wel of de wanden dienen te worden vervangen. Dit onderhoud c.q. vervangen van muren of onderdelen dient vervolgens op zo kort mogelijke termijn te worden uitgevoerd. De slechte staat van onderhoud leidt ook tot overtreding van de emissiegrenswaarden van voorschrift 2. Bij besluit van 2 augustus 2016 werd ambtshalve **voorschrift 1.2.26** aan de vergunning van Tata toegevoegd inzake emissiegrenswaarden voor stof voor kooksfabrieken 1 en 2 (BBT-besluit 52). Verder werden de emissiegrenswaarden voor de blustorens van kooksfabrieken 1 en 2 bij besluit van 11 januari 2016 aangescherpt (BBT-besluit 51). De emissiegrenswaarden die in **voorschrift 1.2.20-A** dan wel **voorschrift 1.2.20** van de vergunning van Tata zijn neergelegd (stofemissies < 25 g/ton kooks) zijn volgens de vergunning haalbaar 'bij goed onderhoud'. De geobserveerde emissie uit kooksfabrieken 1 en 2 zijn zodanig dat sprake is van visueel waarneembare zeer frequente overtredingen van deze voorschriften inzake stofemissies, zodat handhavend dient te worden opgetreden. Er is een zeer lange historie van jarenlange meldingen en klachten over deze overtredingen, verwezen wordt naar het door de heer Weidema ingediende handhavingsverzoek van 22 april 2019, de daarin opgenomen foto's en het daarin opgenomen overzicht van klachten en de – vrijwel – standaard reactie van de toezichthouder dat de klacht is 'afgehandeld', zonder dat enige maatregelen genomen is (**bijlage 6**).

Overtredingen Harsco

12. De revisievergunning van Harsco bevat in voorschrift 4.1.1 emissienormen voor de uitstoot van stof uit puntbronnen: er geldt een emissiegrenswaarde voor stof van 5 mg/m³ van de bronnen 'stofafzuiging carrousel, gietgebouw en slakverlading niet bevochtigbare slak'. Ook de voorschriften 4.1.2 tot en met 4.1.7 van de revisievergunning reguleren de stofemissies van Harsco uit puntbronnen. Hieronder vallen ook de emissies rond de ruwijzerput en het gieten van slak. Het verzoek om handhaving inzake Harsco heeft betrekking op de volgende

overtredingen, waarvan bijgaand foto's met bijbehorende beschrijvingen worden overgelegd (**bijlage 7**).

13. **Voorschrift 4.1.4** van de vergunning wordt overtreden: water zorgt regelmatig voor explosies bij het gieten van ruwijzer, met stofwolken en grafietregens tot gevolg.
14. **Voorschrift 4.1.5** wordt overtreden. Er is sprake van stofemissies uit de gebouwen van Harsco.
15. **Voorschriften 4.1.6 en 4.1.7** van de vergunning worden overtreden: het verwijderen van gestold ruwijzer rond de gietput zorgt zeer frequent voor vervuilende emissies.
16. **Voorschrift 4.2.1** van de vergunning wordt overtreden doordat de 'beren' onvoldoende besproeid worden, met als gevolg stofemissies.
17. **Voorschrift 4.2.3** van de vergunning wordt overtreden: slakken worden onvoldoende bevochtigd om stofemissies te voorkomen.
18. **Voorschrift 4.2.5** van de vergunning wordt overtreden: de door voertuigen opgeworpen stofpluim is zeer frequent te hoog.
19. Bij weersomstandigheden zoals harde wind worden in strijd met **voorschrift 4.2.7** geen preventieve maatregelen genomen om stofemissies te voorkomen.
20. **Voorschrift 4.2.9** van de vergunning wordt overtreden: bij de breek- en zeefinstallatie is met grote regelmaat sprake van visueel waarneembaar stof, buiten de grens van 2 meter vanaf de installatie.

Hoogte van de op te leggen dwangsommen en frequentie van de controles

21. Hoewel dwangsommen van rechtswege worden verbeurd, zijn omwonenden afhankelijk van namens gedeputeerde staten uitgevoerde controles om overtredingen vast te stellen, zo blijkt uit de besluiten tot het opleggen van een last onder dwangsom voor overtreding door Harsco van voorschrift 4.2.4 van de vergunning. Hoewel de overtredingen van Harsco ook na de eerste last onder dwangsom van 19 oktober 2018 gewoon doorgingen en het klachten van omwonenden bleef regenen, was het maximale bedrag aan dwangsommen op basis van dat besluit pas in januari 2019 door Harsco verbeurd, omdat maar beperkt controlebezoeken aan Harsco werden gebracht namens de provincie. Hoewel ook na 19 oktober 2018 vrijwel dagelijks sprake was van het meerdere keren overtreden van vergunningvoorschrift 4.2.4, was de maximale dwangsom pas na drie maanden (meer dan 90 dagen) volgelopen.
22. Een tweede, verhoogde, last onder dwangsom volgde bij besluit van 23 januari 2019. Sindsdien zijn de controlebezoeken aan Harsco echter nog verder teruggelopen. De beslissing van gedeputeerde staten van 24 januari 2019 tot verscherpt toezicht op Harsco heeft de afgelopen maanden, zo blijkt uit een overzicht van inspectie en controle dat de omgevingsdienst bij brief van 1 april 2019 aan provincie zond, niet tot meer maar tot minder controlebezoeken aan Harsco geleid. Waar in de maand november 2018 bijna dagelijks en in de maand december 2018 circa twee maal per week werd gecontroleerd bij Harsco, blijkt uit de verstrekte gegevens van nauwelijks meer dan één controlebezoek aan Harsco per week in de maanden januari, februari en maart 2019. Een serieuze aanpak van de overtredingen bij Harsco maakt echter ten minste drie voldoende uitgebreide controlebezoeken aan Harsco per week noodzakelijk, en gelet op de aanhoudende problematiek, gedurende tenminste de komende zes maanden.

23. De aan Harsco en Tata op te leggen last onder dwangsom dient daarom ten minste tot drie controlebezoeken per week te leiden, waarbij alle onderdelen van de inrichting en bedrijfsvoeren waarvoor een last is opgelegd, aan inspectie worden onderworpen, dan wel voor te schrijven dat via een directe verbinding cameratoezicht kan worden uitgevoerd door de provincie, zodat de situatie gedurende ten minste zes maanden continue gemonitord kan worden door de toezichthouder. Volgens gedeputeerde Tekin zal de Omgevingsdienst zoveel geld ontvangen als maar nodig is voor een 'behoorlijke handhaving bij Harsco', zo blijkt uit recente verklaringen in de pers (**bijlage 8**).
24. Verder blijkt uit de voornoemde lasten onder dwangsom dat de eerder opgelegde bedragen van € 5000,- en van € 25.000,- per overtreding geen enkel effect hebben gehad. De overtredingen zijn niet geëindigd, herhaling van overtreding zoals beoogd, is dus niet voorkomen.
25. Ten aanzien van Tata Steel dient bij het bepalen van de hoogte van de dwangsom te worden meegewogen dat Harsco voor Tata Steel produceert en dat de aanhoudende stroom van klachten over Harsco en de aan Harsco opgelegde lasten onder dwangsom blijkbaar voor Tata Steel geen reden vormen om het afnemen van staal van Harsco stil te leggen of daaraan voorwaarden te verbinden. Volgens mededelingen¹ van Tata Steel zou Tata Steel de dwangsommen zelfs voor Harsco hebben voldaan. Blijkbaar heeft Tata zodanig belang bij een hoog werktempo bij Harsco, dat Tata er de voorkeur aan geeft om de huidige gang van zaken in stand te houden.
26. Het voorgaande rechtvaardigt niet alleen dat veel hogere dwangsommen dan voorheen aan Harsco en Tata Steel werden opgelegd, maar maken deze ook noodzakelijk. Stichting IJmondig verzoekt in het licht van de bestaande praktijk bij Harsco en Tata die erop gericht is overtredingen niet te beëindigen, maar deze te continueren, om aan Harsco en aan Tata Steel een dwangsom op te leggen van € 200.000,- per geconstateerde overtreding, met een maximum van € 2 miljoen per bedrijf.

VERZOEK:

- I.
- Stichting IJmondig verzoekt gedeputeerde staten om aan **Tata Steel** een last onder dwangsom op te leggen ter voorkoming van overtreding van de hiervoor genoemde vergunningvoorschriften en van alle verdere vergunningvoorschriften die strekken tot bescherming van mens en milieu tegen emissies van stoffen door Tata.
  - de dwangsom per overtreding van elk van de voornoemde vergunningvoorschriften te bepalen op € 200.000,-, met een maximum van € 2000.000,-, althans dat de vergunning op andere wijze zodanig effectief gehandhaafd wordt dat er geen stofexplosies of ongeoorloofde stofemissies meer plaatsvinden en zich geen andere vervuilende neerslag of 'grafietregens' meer uitspreiden over omliggende dorpen.
- II.
- Stichting IJmondig verzoekt gedeputeerde staten om aan **Harsco** een last onder dwangsom op te leggen ter voorkoming van overtreding van de hiervoor genoemde vergunningvoorschriften

---

¹ https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20190123_87044535/tata-steel-blijkt-dwangsommen-van-grafietregenveroorzaker-harsco-te-betalen?utm_source=google&utm_medium=organic

en van alle verdere vergunningvoorschriften die strekken tot bescherming van mens en milieu tegen emissies van stoffen door Harsco;

- de dwangsom per overtreding van elk van de voornoemde vergunningvoorschriften te bepalen op € 200.000.-, met een maximum van € 2000.000,- , althans dat de vergunning zodanig effectief gehandhaafd wordt dat er geen stofexplosies of ongeoorloofde stofemissies meer plaatsvinden en zich geen 'grafietregens' of andere vervuilende neerslag meer uitspreiden over omliggende dorpen.

Gelet op de ernst van de aanhoudende overlast voor omwonenden en de belasting van het milieu en de gezondheid van omwonenden verzoekt Stichting IJmondig om zo spoedig mogelijk op de vorenstaande verzoeken te besluiten maar **uiterlijk binnen vier weken, door vóór maandag 17 juni 2019 om 13.00 uur een besluit op dit verzoek bekend te maken**, bij gebreke waarvan Stichting IJmondig juridische actie zal ondernemen, zonder nadere ingebrekestelling, gelet op de spoed die bestaat om de voortdurende overtredingen bij Tata Steel en Harsco te beëindigen.

Hoogachtend,

Bondine Kloostra